

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

1187

Na temelju članka 149. stavak 2. Zakona o zračnom prometu (»Narodne novine« broj 69/09, 84/11, 54/13, 127/13, 92/14), ministar pomorstva, prometa i infrastrukture donosi

PRAVILNIK

O PRUŽANJU ZEMALJSKIH USLUGA

Usklađenost s pravnim aktima Europske unije

Članak 1.

Ovaj Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu s Direktivom Vijeća 96/67/EZ od 15. listopada 1996. o pristupu tržištu zemaljskih usluga u zračnim lukama Zajednice (SL L 272, 25. 10. 1996.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 96/67/EZ).

Nadležna tijela

Članak 2.

Za osiguravanje provedbe odredaba ovoga Pravilnika nadležna tijela su ministarstvo nadležno za civilni zračni promet (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) i Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: Agencija), sukladno ovlastima propisanim Zakonom o zračnom prometu i ovim Pravilnikom.

Područje primjene

Članak 3.

(1) Ovim Pravilnikom uređuje se pružanje zemaljskih usluga na zračnim lukama na teritoriju Republike Hrvatske otvorenima za komercijalni zračni prijevoz.

(2) Popis zemaljskih usluga iz stavka 1. ovog članka sadržan je u Dodatku ovoga Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 4.

(1) Zemaljske usluge iz članka 3. ovoga Pravilnika mogu pružati:

- a) upravno tijelo zračne luke;
- b) korisnici zračne luke koji samostalno obavljaju zemaljske usluge (u daljnjem tekstu: korisnici zračne luke);
- c) pružatelji zemaljskih usluga.

(2) Odredbe ovoga Pravilnika koje se odnose na samostalno obavljanje zemaljskih usluga primjenjuju se na sve zračne luke bez obzira na njihov opseg prometa.

(3) Odredbe ovoga Pravilnika o zemaljskim uslugama koje pružaju subjekti iz stavka 1. točke c) ovoga članka primjenjuju se na sve zračne luke na teritoriju Republike Hrvatske čiji godišnji promet nije manji od dva milijuna putnika ili 50 000 tona tereta.

(4) Kad zračna luka dosegne jedan od pragova u prijevozu tereta navedenih u ovom članku ili u članku 10. stavku 2. ovoga Pravilnika, a da pritom ne dosegne odgovarajući prag u prijevozu putnika, tada se odredbe ovoga Pravilnika neće primjenjivati na kategorije zemaljskih usluga koje se odnose isključivo na putnike.

(5) Ministarstvo do 1. srpnja svake godine Europskoj komisiji dostavlja podatke o zračnim lukama koje dosegnu pojedine pragove prometa iz ovoga članka, a radi izrade popisa takvih zračnih luka.

Pojmovi

Članak 5.

Pojmovi koji se upotrebljavaju u ovom Pravilniku imaju značenje:

1. infrastruktura zračne luke (*airport infrastructure*): zemljište, objekti, uređaji, tehnička sredstva i instalacije koje služe za prihvrat i otpremu zrakoplova, putnika, prtljage, robe, stvari i pošte,

2. korisnik zračne luke (*airport user*): fizička ili pravna osoba odgovorna za prijevoz putnika, pošte i/ili tereta zrakom od ili do dotične zračne luke,

3. pružatelj zemaljskih usluga (*supplier of groundhandling services*): svaka fizička ili pravna osoba koja drugima pruža jednu ili više kategorija zemaljskih usluga,

4. samostalno obavljanje zemaljskih usluga (*self-handling*): situacija u kojoj korisnik zračne luke izravno obavlja sam za sebe jednu ili više kategorija zemaljskih usluga i za pružanje takvih usluga ne zaključuje nikakav ugovor s pružateljem zemaljskih usluga; u smislu ove definicije korisnici zračne luke ne smatraju se između sebe pružateljem zemaljskih usluga:

a) ako jedan od njih ima većinski udio u vlasništvu drugog, ili

b) ako isti subjekt ima većinski udio u vlasništvu oba,

5. upravno tijelo zračne luke (*managing body of the airport*): tijelo koje, pored drugih aktivnosti ili ne, ima prema nacionalnim propisima za cilj rukovođenje i upravljanje infrastrukturom zračne luke, te koordinaciju i nadzor djelatnosti različitih operatora u dotičnoj zračnoj luci,

6. zemaljske usluge (*groundhandling services*): usluge koje se pružaju korisnicima zračne luke u zračnim lukama, kako su naznačene u Dodatku ovoga Pravilnika,

7. zračna luka (*airport*): područje na tlu posebno prilagođeno za slijetanje, uzlijetanje i manevriranje zrakoplova, uključujući i pripadajuće objekte i uređaje namijenjene za odvijanje zračnog prometa te za pružanje usluga komercijalnog zračnog prijevoza.

Upravno tijelo zračne luke

Članak 6.

(1) Kada zračnom lukom upravljaju dva ili više tijela, za potrebe ovoga Pravilnika svako od tih tijela smatrat će se dijelom upravnog tijela zračne luke.

(2) Kada jedno tijelo upravlja s više zračnih luka, za potrebe ovoga Pravilnika svaka od tih zračnih luka smatrat će se izdvojenom cjelinom.

Razdvajanje računa

Članak 7.

(1) Kada upravno tijelo zračne luke, korisnik zračne luke ili pružatelj zemaljskih usluga pruža zemaljske usluge, mora potpuno razdvojiti račune (konta) za djelatnost zemaljskih usluga od računa za svoje druge djelatnosti, u skladu s važećom komercijalnom praksom.

(2) Godišnje financijsko izvješće neovisnog ovlaštenog revizora, ako je izrada istog utvrđena važećim računovodstvenim propisima, mora sadržavati njegovo očitovanje o tome da li je izvršeno razdvajanje računa (konta) iz stavka 1. ovoga članka i da nema financijskih tokova između djelatnosti zemaljskih usluga i njegovih drugih djelatnosti.

(3) Razdvajanje računa (konta) iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva razdvajanje svih prihoda i rashoda koji se odnose na pružene zemaljske usluge od prihoda i rashoda od drugih djelatnosti.

(4) Nepostojanje financijskih tokova iz stavka 2. ovoga članka podrazumijeva odsustvo prelijevanja novčanih sredstava između aktivnosti pruženih zemaljskih usluga i drugih aktivnosti.

(5) Izvješće revizora iz stavka 2. ovoga članka podnosi se Agenciji najkasnije 6 mjeseci nakon završetka prethodne financijske godine.

Povjerenstvo korisnika zračne luke

Članak 8.

(1) Povjerenstvo korisnika zračne luke mora biti formirano za svaku zračnu luku na koju se primjenjuju odredbe ovoga Pravilnika.

(2) Svi korisnici zračne luke imaju pravo biti u Povjerenstvu ili, ako tako žele, mogu u njemu biti predstavljeni kroz organizaciju određenu za tu svrhu.

(3) Povjerenstvo korisnika zračne luke mora donijeti Poslovnik o radu Povjerenstva.

Pružatelji zemaljskih usluga

Članak 9.

(1) Pružatelji zemaljskih usluga imaju slobodan pristup tržištu radi pružanja jedne ili više zemaljskih usluga nakon ishoda Odbora u skladu sa člankom 15. ovoga Pravilnika.

(2) Pružatelj zemaljskih usluga može biti pravna ili fizička osoba registrirana za pružanje zemaljskih usluga, s poslovnim nastanom na teritoriju države članice EU.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na zahtjev upravnog tijela zračne luke, Ministarstvo, uz prethodno mišljenje Agencije, može ograničiti broj pružatelja sljedećih kategorija zemaljskih usluga:

a) rukovanje prtljagom;

b) rukovanje na stajanci;

c) rukovanje gorivom i mazivom;

d) rukovanje teretom i poštom u pogledu fizičkog rukovanja teretom i poštom, bilo pri dolasku, odlasku ili transferu između robnog terminala i zrakoplova.

Broj pružatelja takvih usluga ne može biti ograničen na manje od dva za svaku od navedenih kategorija.

(4) Pružanje zemaljskih usluga mora biti dopušteno najmanje jednom pružatelju zemaljskih usluga kojim izravno ili neizravno ne upravlja:

a) upravno tijelo zračne luke;

b) korisnik zračne luke koji je prevezao više od 25% putnika ili tereta na toj zračnoj luci, u godini koja prethodi godini u kojoj su ti pružatelji odabrani;

c) subjekt koji upravlja ili kojim upravlja jedan od subjekata iz točaka a) i b) ovoga stavka.

(5) Kada je broj pružatelja zemaljskih usluga ograničen u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, korisniku zračne luke, bez obzira kojim dijelom zračne luke se koristi, mora za svaku od kategorija zemaljskih usluga podvrgnutih ograničenju biti omogućen efektivan izbor između najmanje dva pružatelja zemaljskih usluga pod uvjetima iz stavaka 3. i 4. ovoga članka.

(6) Ministarstvo o odluci iz stavka 3. ovoga članka obavještava upravno tijelo zračne luke i Agenciju. Upravno tijelo zračne luke koje je podnijelo zahtjev o ograničenju usluga objavljuje odluku na svojim internetskim stranicama.

(7) Protiv odluke Ministarstva iz stavka 3. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor.

Samostalno obavljanje zemaljskih usluga

Članak 10.

(1) Korisnik zračne luke može izravno obavljati sam za sebe jednu ili više kategorija zemaljskih usluga sukladno članku 4. ovoga Pravilnika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na zračnim lukama čiji godišnji promet nije manji od dva milijuna putnika ili 50 000 tona tereta, na zahtjev upravnog tijela zračne luke Ministarstvo, uz prethodno mišljenje Agencije, može ograničiti broj korisnika zračne luke koji žele samostalno obavljati sljedeće kategorije zemaljskih usluga:

a) rukovanje prtljagom;

b) rukovanje na stajanci;

c) rukovanje gorivom i mazivom;

d) rukovanje teretom i poštom u pogledu fizičkog rukovanja teretom i poštom pri dolasku, odlasku ili transferu između robnog terminala i zrakoplova.

Broj takvih korisnika zračne luke ne može biti ograničen na manje od dva, koji moraju biti odabrani na temelju odgovarajućih, objektivnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija.

(3) Zahtjev iz stavka 2. ovoga članka mora sadržavati:

a) naznaku za koju od kategorija iz stavka 2. ovoga članka se traži ograničenje,

b) razloge kojima se takvo ograničenje opravdava, te

c) plan odgovarajućih mjera za prevladavanje navedenih razloga za ograničenje, kada je to moguće.

(4) Ograničenje iz stavka 2. ovoga članka ne smije:

a) nepotrebno narušavati ciljeve ovoga Pravilnika,

b) narušavati načela tržišnog natjecanja između pružatelja zemaljskih usluga i/ili korisnika zračne luke koji samostalno obavljaju zemaljske usluge i

c) primjenjivati se u opsegu većem nego što je potrebno.

(5) Ukoliko je broj korisnika zračne luke ograničen u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, samostalno obavljanje odgovarajućih zemaljskih usluga bit će dopušteno u skladu s člankom 15. ovoga Pravilnika onim korisnicima zračne luke koji su u prethodnoj kalendarskoj godini prevezli najveći broj putnika na/sa zračne luke na kojoj žele organizirati samostalno obavljanje zemaljskih usluga.

(6) Upravno tijelo zračne luke može bilo kad, ali u svakom slučaju svake tri godine, ponovno ispitati listu odobrenih korisnika zračne luke temeljem kriterija broja prevezenih putnika u prethodnoj kalendarskoj godini. Ako ponovno ispitivanje liste pokaže da postoji novi zainteresirani korisnik zračne luke s većim brojem

prevezenih putnika, tada će, najkasnije šest mjeseci nakon ispitivanja liste, podnijeti zahtjev Ministarstvu za izmjenom odluke iz stavka 2. ovoga članka.

(7) Ministarstvo o odluci iz stavka 2. ovoga članka obavještava upravno tijelo zračne luke i Agenciju. Upravno tijelo zračne luke koje je podnijelo zahtjev o ograničenju usluga objavljuje odluku na svojim internetskim stranicama.

(8) Protiv odluke Ministarstva iz stavka 2. ovoga članka može se pokrenuti upravni spor.

Centralizirana infrastruktura

Članak 11.

(1) Centraliziranom infrastrukturom koja se koristi za pružanje zemaljskih usluga čija kompleksnost, troškovi ili utjecaj na okoliš ne dopuštaju podjelu ili dupliranje, kao što su sustavi za sortiranje prtljage, odmrzavanje, pročišćavanje vode i distribuciju goriva, upravlja upravno tijelo zračne luke ili drugo tijelo koje Ministarstvo, uz prethodno mišljenje Agencije, odredi da smije upravljati tom infrastrukturom.

(2) Osim centralizirane infrastrukture iz stavka 1. ovoga članka, i drugi objekti zračne luke mogu se proglasiti centraliziranom infrastrukturom, imajući na umu postojeća ograničenja raspoloživog prostora i kapaciteta na određenoj zračnoj luci.

(3) Upravno tijelo zračne luke ili drugo tijelo koje, sukladno stavku 1. ovoga članka smije upravljati određenom infrastrukturom, odlukom proglašava infrastrukturu centraliziranom nakon konzultacija sa povjerenstvom korisnika.

(4) Odluka iz stavka 3. ovoga članka mora sadržavati:

- a) naziv i namjenu infrastrukture koja se proglašava centraliziranom,
- b) specifična ograničenja raspoloživog prostora ili kapaciteta kojima se odluka opravdava, te
- c) izrađen plan odgovarajućih mjera za prevladavanje ograničenja kojima se odluka opravdava, kada je to moguće.

(5) Odluka iz stavka 3. ovoga članka ne smije:

- a) nepotrebno narušavati ciljeve ovoga Pravilnika,
- b) narušavati načelo tržišnog natjecanja između pružatelja zemaljskih usluga i/ili korisnika zračne luke koji samostalno obavljaju zemaljske usluge i
- c) primjenjivati se u opsegu većem nego što je potrebno.

(6) Upravno tijelo zračne luke ili drugo tijelo koje, sukladno stavku 1. ovoga članka smije upravljati određenom infrastrukturom obavještava Agenciju i objavljuje odluku na svojim internetskim stranicama.

(7) Upravno tijelo zračne luke ili tijelo koje upravlja centraliziranom infrastrukturom, obvezni su osigurati slobodan pristup centraliziranoj infrastrukturi te transparentno, objektivno i nediskriminirajuće korištenje te infrastrukture svim pružateljima zemaljskih usluga i svim korisnicima zračne luke koji samostalno obavljaju zemaljske usluge, unutar ograničenja propisanih ovim Pravilnikom.

(8) Naknade za usluge korištenja centralizirane infrastrukture dio su cjenika zračnih luka i podložne su odobrenju Agencije.

Izuzeća

Članak 12.

(1) Zbog specifičnih ograničenja raspoloživog prostora ili kapaciteta, koja posebice proizlaze iz zagušenosti i stupnja iskorištenosti prostora, upravno tijelo zračne luke može pisanim putem zatražiti od Ministarstva da: